

Verkort financieel verslag 2022
Stichting Nederlands Literatuurmuseum
en Literatuurarchief Den Haag

Inhoud	Pagina
Balans per 31 december 2022	1
Exploitatierekening	2
Toelichting op het Financieel verslag	3
Grondslagen voor de financiële verslaggeving	3
Algemeen	5
Toelichting op de balans: Activa	7
Toelichting op de balans: Passiva	7
Formulier Wet Normering Topinkomens (WNT)	Bijlage I

BALANS per 31 december 2022

ACTIVA	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
Materiële vaste activa	1.326.204	995.047
Totale vaste activa	1.326.204	995.047
Voorraden	20.344	19.439
Vorderingen	1.233.656	924.614
Liquide middelen	5.492.967	4.922.476
Totale vlottende activa	6.746.967	5.866.529
TOTALE ACTIVA	8.073.171	6.861.576
PASSIVA		
	€	€
Stichtingskapitaal en Algemene Reserve	683.199	684.383
Bestemmingsreserves	1.625.589	1.125.589
Bestemmingsfonds	8.256	90.756
Totaal Eigen vermogen	2.317.044	1.900.728
Egalisatierekening investeringsbijdragen	1.297.660	1.069.067
Voorzieningen	1.401.359	1.286.299
Totaal lang vermogen	5.016.063	4.256.094
Kortlopende schulden	3.057.108	2.605.482
TOTALE PASSIVA	8.073.171	6.861.576

EXPLOITATIEREKENING

	2022	Begroting	2021
	€	€	€
BATEN			
Directe opbrengsten:			
Kaartverkoop	598.385	381.500	327.250
Overige publieksinkomsten	256.996	189.000	82.470
Overige directe opbrengsten	27.599	15.000	0
Indirecte inkomsten	114.372	110.500	110.207
Totale Omzet	997.352	696.000	519.927
Subsidie OCW	3.362.257	3.233.236	3.233.236
Overige subsidies uit publieke middelen	991.693	336.170	1.328.388
Totale Subsidies van overheden	4.353.950	3.569.406	4.561.624
Giften en donaties van particulieren	1.593	1.000	3.085
Bijdragen uit private middelen	190.212	120.268	178.801
Totale Giften	191.805	121.268	181.886
TOTALE BATEN	5.543.107	4.386.674	5.263.437
LASTEN			
Inkoopwaarde van de omzet	207.750	144.950	85.190
Salarislasten	1.966.441	1.849.570	1.598.942
Afschrijvingen	188.216	147.000	172.039
Huisvesting	1.412.979	1.672.373	1.448.652
Aankopen	207.082	25.000	86.911
Communicatiekosten	74.907	85.000	81.828
Overige lasten	1.081.393	456.500	841.421
TOTALE LASTEN	5.138.768	4.380.393	4.314.983
Bedrijfsresultaat	404.339	6.281	948.454
Saldo rentebaten/-lasten	11.977	-6.281	-8.190
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	416.316	0	940.264
Saldo bijzondere baten en lasten	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT	416.316	0	940.264
Voorstel resultaatbestemming:			
Afname Aankoopfonds	-82.500	0	0
Toevoeging Bestemmingsreserves	500.000	0	950.000
Afname Algemene Reserve	-1.184	0	-9.736

TOELICHTING OP HET FINANCIËEL VERSLAG

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

Dit is een samenvatting van de door de onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening 2022. De samengevatte jaarrekening 2022 is bedoeld om het brede publiek op een beknopte wijze inzicht te geven in de financiële resultaten en gegevens van Stichting Nederlands Literatuurmuseum en Literatuurarchief. Op verzoek kunt u de volledige jaarrekening inzien.

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in casu RJ 640 (Organisaties zonder winststreven).

Subsidiebepaling

De stichting volgt voor de toerekening van de baten en lasten aan de subsidiejaren de subsidiebepalingen van de subsidiegevers.

Algemene waarderingsgrondslag

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

De stichting moet, als gevolg van het feit dat het Koninklijke Bibliotheek-complex waarin het gehuisvest is vanaf 1 januari 2028 niet langer onderdak kan bieden, uitzien naar nieuwe huisvesting.

Op 7 maart 2023 tekenden het museum en de gemeente Utrecht een intentie-overeenkomst die erop gericht is het museum onder te brengen in het pand Magazijn de Zon, dat bezit is van de gemeente Utrecht. Het streven is een huurovereenkomst en een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Utrecht vóór 1 juni 2023 te tekenen. De beoogde huurovereenkomst is gepland om in te gaan op 1 april 2025, waarbij de stichting vanaf deze datum huurpenningen verschuldigd is. De samenwerkingsovereenkomst ziet op de afspraken over de verplichtingen van de stichting en de verhuurder tijdens het ontwerp en de realisatie van het gehuurde tot en met de oplevering van het gehuurde.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De investeringen in materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs. Voorzieningen wegens incourantheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De vorderingen hebben een verwachte looptijd van maximaal een jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Dit betreft het Stichtingskapitaal en de reserves opgebouwd uit de exploitatieresultaten van de stichting.

Bestemmingsreserves

Dit betreft het gedeelte van het eigen vermogen waaraan door het bestuur een beperkte bestedingsmogelijkheid is toegekend.

Bestemmingsfonds

Dit betreft een reservering vanuit het verleden ten behoeve van de financiering van aankopen.

Egalisatierekening investeringssubsidies

Investeringsubsidies zijn subsidies voor bestedingen die worden toegerekend aan een aantal jaren waarin de besteding geacht wordt een nuttig effect op te leveren. Op de bedragen in de Egalisatierekening vindt vrijval plaats overeenkomstig de afschrijvingstermijn van de materiële vaste activa waarop de subsidies betrekking hebben. Deze vrijval wordt via de Exploitatierekening ten gunste van het Exploitatieresultaat gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen

Het Exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen subsidies, de overige opbrengsten en overige bijdragen en alle aan het boekjaar toe te rekenen kosten. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht, respectievelijk het jaar waarop de opbrengsten betrekking hebben. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Afschrijvingen materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende activa. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Saldo rentebaten/-lasten

Dit betreft de ontvangen en betaalde rente van derden.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Begroting

De begroting van 2022 is gebaseerd op de begroting uit het herziene Beleidsplan 2021-2024.

Algemeen

Reflectie op 2022 en het financiële resultaat

De resultaten van de stichting hebben zich als volgt ontwikkeld:

2022 positief € 416.000 (t.o.v. een sluitende begroting)

2021 positief € 940.000

De Opbrengsten zijn in 2022 gestegen van € 702.000 in 2021 naar € 1.189.000 in 2022. De bezoekersaantallen liggen met 106.500 ver boven het aantal van de begroting (70.000) en ook ver boven de realisatie in het "Corona"-jaar 2021 (58.000 bezoekers).

Het financiële resultaat is in 2022 vooral beïnvloed door:

- hogere kaartverkoop
- hogere overige publieksinkomsten
- hogere subsidie OCW
- hogere overige subsidies uit publieke middelen
- hogere bijdragen private middelen
- hogere overige lasten

Kaartverkoop, overige publieksinkomsten

De kaartverkoop en de overige publieksinkomsten zijn in het verslagjaar 2022 hoger vanwege de stijging van het aantal bezoekers.

De overige publieksinkomsten betreft verkoop museumkaarten, opbrengst winkelverkoop en horeca inkomsten.

Subsidie OCW, overige subsidies uit publieke middelen en bijdragen private middelen

Het Ministerie OCW heeft de huisvestingssubsidie vanaf 2021 bijgesteld. Via de resultaatbestemming is besloten deze extra huisvestingssubsidie toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Nieuwe huisvesting (onder het Eigen vermogen).

De overheid heeft het museum aanvullende (Corona)subsidie ten behoeve van de culturele sector toegezegd.

De ontvangen bijdragen voor projecten die niet uit de reguliere exploitatie kunnen worden gefinancierd zijn hoger dan begroot. Het museum heeft bijdragen gekregen van o.a. Stichting Pica, Mondriaan Fonds, Stichting Lezen, Nederlands Letterenfonds, Ministerie OCW, Jaap Hartenfonds, Hendrik Mullerfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en particulieren (schenkingen en donaties).

Overige lasten

Dankzij de hiervoor genoemde overige subsidies uit publieke middelen en bijdragen private middelen konden de projecten Back Street, LOD Theun de Vries, Metamorfoze en diverse aankopen worden gerealiseerd.

Met de aanvullende (Corona)subsidie zijn extra coronakosten gedekt en kon het museum culturele ondernemers opdrachten laten uitvoeren ten behoeve van het museum.

Met name de kaartverkoop, overige publieksinkomsten en de extra huisvestingssubsidie hebben geleid tot een uiteindelijk resultaat van per saldo € 416.500 positief. Na goedkeuring door de Raad van Toezicht wordt conform het voorstel resultaatbestemming 2022 aan de Bestemmingsreserve Nieuwe Huisvesting € 500.000 toegevoegd, neemt het Aankoopfonds af met € 82.500 en neemt de Algemene Reserve af met € 1.000.

Het perspectief van nog maximaal 5 jaar in de huidige huisvesting dwingt tot scherpe keuzes waarin nog wel en niet meer te investeren. Het museale aanbod voldoet voor de komende jaren, mede door de nieuwe vloeren op de eerst en tweede etage, al blijft het noodzakelijk te investeren in het onderhoud van de bestaande presentatie.

Gebeurtenissen na balansdatum

Coronavirus

Het museum begon in lockdown, maar op 27 januari 2022 kon het museum zijn deuren weer openen. Het publiek heeft het museumbezoek duidelijk gemist, want de bezoekerijfers stonden vanaf het moment dat het museum weer open mocht tot tevredenheid, ondanks enige na-ijleffecten.

De overheid heeft door het toezeggen van aanvullende (Corona)subsidies ten behoeve van de culturele sector ons in staat gesteld om onze extra Coronakosten te dekken, alsmede de mogelijkheid geboden om culturele ondernemers opdrachten te laten uitvoeren ten behoeve van ons museum. Op 25 februari 2022 ontving het museum het besluit aanvullende subsidie vijfde steunpakket.

MEMO Instandhouding Prins Willem-Alexanderhof 5 te Den Haag

Op 17 februari 2022 heeft Literatuurmuseum genoemd memo ontvangen van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gedateerd 9 februari 2022 met de volgende samenvatting: "Voor het gebouw van het Literatuurmuseum geldt dat dit gebouw technisch in toenemende mate en onomkeerbaar in slechte tot zeer slechte technische conditie verkeert. Zelfs met een combinatie van verhoogd intensief onderhoud en storingsopvolging en het uitvoeren van zeer intensieve onderhouds- en vervangingswerkzaamheden is de verwachting dat voor de kantoren en publieksruimtes het risico op onvoorziene gebeurtenissen beheersbaar kan zijn tot 01-01-2028. Voor de magazijnen geldt dat de risico's op blijven lopen. Gezien de huidige technische slechte conditie van het gebouw en de oplopende risico's bestaat de kans dat op enig moment het onderhoud wordt ingehaald door de tijd met als gevolg dat het gebouw per direct of op korte termijn buiten gebruik dient te worden gesteld.

De totale geraamde investeringskosten voor de maatregelen tot en met 2027 komt uit op € 56,6 mio. Dit betreft projecten, geïntensiveerd onderhoud, risico's en regulier beheer en onderhoud & storingen.'

Ten aanzien van deze kosten en genoemde risico's is door het Literatuurmuseum geen specifieke reservering of voorziening gevormd in de balans per 31 december 2022. Indien genoemde kosten en/of risico's zich daadwerkelijk voordoen zal op dat moment aanvullende dekking gevonden dienen te worden.

Deze situatie is aanleiding geweest om de mogelijkheden voor nieuwe huisvesting te onderzoeken.

Nieuwe huisvesting Utrecht

Op 7 maart 2023 tekenden het museum en de gemeente Utrecht een intentie-overeenkomst die erop gericht is het museum onder te brengen in het pand Magazijn de Zon, dat bezit is van de gemeente Utrecht. Het streven is een huurovereenkomst en een samenwerkings-overeenkomst met de gemeente Utrecht vóór 1 juni 2023 te tekenen. De beoogde huurovereenkomst is gepland om in te gaan op 1 april 2025, waarbij de stichting vanaf deze datum huurpenningen verschuldigd is. De samenwerkingsovereenkomst ziet op de afspraken over de verplichtingen van de stichting en de verhuurder tijdens het ontwerp en de realisatie van het gehuurde tot en met de oplevering van het gehuurde.

Raad van Toezicht

De Raad nam in het verslagjaar afscheid van Birgit Büchner en voorzitter Koos van der Steenhoven en verwelkomde de nieuwe leden Rashid Azimullah en Marjolijn van Breemen. Per 1 januari 2023 is Mei Li Vos als voorzitter toetreden tot de Raad.

Toelichting op de balans: Activa

Materiële vaste activa

De in materiële vaste activa vastgelegde middelen zijn gestegen van € 995.000 ultimo 2021 naar een bedrag van € 1.326.000 per ultimo 2022. In 2022 is voor een bedrag € 519.000 geïnvesteerd in het project Back Street, totaal investeringen Back Street € 1.076.500. Dit project is in 2022 geopend. Door de afschrijvingen van € 188.000 is een boekwaarde per 31 december 2022 ontstaan van € 1.326.000.

De egalisatierekening investeringsbijdragen is van € 1.069.000 ultimo 2021 gestegen met de investeringsbijdragen van € 398.000 inzake het project Back Street en gedaald analoog aan de afschrijvingen op de materiële activa, zodat de boekwaarde per 31 december 2022 € 1.298.000 bedraagt.

Vlottende activa

Vorraden

De voorraad bestaat per 31 december 2022 uit materiaal voor de afdeling Collecties.

Vorderingen

De vorderingen bestaan uit nog te ontvangen gelden van scholen, belastingdienst, Ministerie OC&W, Stichting Museumkaart, Global Ticket en nog te ontvangen bijdragen van diverse fondsen en stichtingen en vooruitbetaalde facturen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn met € 570.000 gestegen.

Toelichting op de balans: Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is per 31 december 2022: € 2.317.000. Dit is een stijging van € 416.500 ten opzichte van 2021 als gevolg van het resultaat, positief beïnvloed door extra huisvestingssubsidie en meer publieksinkomsten, en negatief beïnvloed door meer aankopen.

Aan het Aankoopfonds is € 82.500 onttrokken, de Bestemmingsreserve nieuwe huisvesting is met € 500.000 toegenomen, de algemene reserve is met € 1.000 afgenomen.

Egalisatierekening investeringsbijdragen

De egalisatierekening investeringsbijdragen stijgt ten gevolge van de ontvangen bijdragen inzake Back Street met € 398.000 en daalt analoog aan de afschrijvingen op de diverse projecten naar € 1.298.000 ultimo 2022.

Voorzieningen

Er zijn voorzieningen gevormd voor groot onderhoud tentoonstellingen (ult 2022: € 350.000), groot onderhoud huisvesting (ult 2022: € 1.036.000) en jubileumuitkering (ult 2022: € 15.000).

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn toegenomen. De overige schulden en overlopende passiva bestaan grotendeels uit vooruitontvangen bedragen voor onderhoud en projecten.

Den Haag, 20 april 2023

Drs. A.J.M. Meinderts
directeur-bestuurder

Bijlage 2 WNT-verantwoording 2022 Stichting Nederlands Literatuur Museum en Literatuurarchief

De WNT is van toepassing op Stichting Nederlands Literatuur Museum en Literatuurarchief. Het voor Stichting Nederlands Literatuur Museum en Literatuurarchief toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (dit betreft het algemene WNT-maximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	AJM Meinderts
Functiegegevens	Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.494
Beloningen betaalbaar op termijn	21.933
<i>Subtotaal</i>	<i>144.427</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	144.427
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021¹⁴	
bedragen x € 1	AJM Meinderts
Functiegegevens⁵	Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0
Dienstbetrekking ⁸	ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.129
Beloningen betaalbaar op termijn	21.545

<i>Subtotaal</i>	<i>140.674</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	209.000
Bezoldiging	140.674

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Toezichthoudende topfunctionarissen

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een bezoldiging lager of gelijk aan het bedrag van € 1.800 (op jaarbasis).

	Periode	Functie binnen de Raad van Toezicht
K. van der Steenhoven	01/01 t/m 22/11	Voorzitter
M.K.J. David	01/01 t/m 31/12	Lid/Waarnemend voorzitter vanaf 23-11
B.S.H.H. Büchner	01/01 t/m 04/02	Lid
Y. van Dijk	01/01 t/m 31/12	Lid
M.M. Schaap	01/01 t/m 31/12	Lid
M. van Breemen	25/05 t/m 31/12	Lid
R.L. Azimullah	25/05 t/m 31/12	Lid